

HART- EN LONGWORM BIJ DE HOND

Hartwormen bij de hond zijn in Nederland al lang bekend bij geïmporteerde dieren uit (sub) tropische streken. Toch was het een zeldzaamheid. Toegenomen import, reizen naar warme streken waarbij de hond mee gaat en het milder worden van het Europese klimaat maakt dat we steeds meer rekening moeten houden met deze parasieten. De belangrijkste 2 worden hier besproken.

De hartworm, *Dirofilaria immitis*, wordt overgebracht door een met larven van deze worm, microfiliariën, besmette stekende mug. De larven in deze mug komen alleen verder tot ontwikkeling bij een minimale temperatuur van 15 graden. Na deze ontwikkelingsfase kan de mug, tussengastheer genoemd, bij het bloedzuigen de infectie overbrengen naar de hond (ook naar kat en fret).

Na infectie van de hond onder de huid ontwikkelen de larven zich verder, trekken naar kleine bloedvaatjes en laten zich met de stroom meevoeren naar het hart en komen na 3 maanden in de longslagader aan. Daar ontwikkelen ze zich tot volwassen worm in nog eens 3 maanden. Soms zijn ze ook in het rechter hart te vinden. Aan de binnenlaag van de slagader komen kleine beschadigingen maar ook kunnen de grote (30 cm) wormen verstoppingen geven in de slagaders naar de longen. Hierdoor kan trombose en longinfiltratie ontstaan. Overigens is er bij actieve honden vaak meer schade aan de bloedvaten.

Toch worden er bij de meeste honden die geïnfecteerd zijn geen symptomen gezien. Maar bij ernstige infecties of als er plots veel wormen doodgaan kunnen er wel degelijk ernstige gevolgen zijn. Doordat er dan bloedvaten kunnen worden afgesloten worden de honden plots benauwd en kunnen bloed ophoesten. Symptomen kunnen zijn: zwakheid, chronisch hoesten, verlies eetlust, benauwdheid, flauwte na inspanning, vocht in buik (ascites) of oedeem in poten, zwelling kop en voorpoten, plots dood. Omdat de behandeling tegen longworm een riskante aangelegenheid is, omdat de stervende wormen verstoppingen kunnen geven maar ook een stof afgeven waardoor shock kan ontstaan, moet dit onder strikte controle gebeuren. Preventie is daarom aan te raden. Behandel de hond met een goed ontwormingsmiddel dat effectief is tegen longworm, voor, (tijdens) en na in streken te zijn geweest waar infectie kan optreden. Gebruik een goede muggenwerende spot-on (die tevens tegen teken en zandvliegen werkt) of vermijdt risico's door de hond niet naar de endemische gebieden mee te nemen.

Vaststellen van een hartworm infectie kan door een bloedonderzoek waarbij de larfjes in het bloed worden opgespoord, (geeft veel vals negatieve uitslagen, maar ook wel vals positieve). Een antigeen test kan gedaan worden van af 5 maanden na infectie, omdat er vrouwelijke volwassen wormen aanwezig moeten zijn. Echografie: hierbij kan een vergroot rechter hart gezien worden waarin soms de wormen als lijntjes te zien zijn. Röntgenologisch onderzoek kan een vergroot rechter hart laten zien en kronkelende of afgesloten bloedvaten.

DE FRANSE HARTWORM OF LONGWORM

Angiostrongylus vasorum

Deze kleinere rondworm komt voor in noordwest Europa, sinds 2008 ook in Nederland: op de Noordwest Veluwe en rond Den Haag. De vos zou reservoir zijn, maar wordt er niet ziek van. De manier van overbrengen van de infectie is heel anders. In een besmet dier leggen de volwassen

wormen eitjes in de bloedbaan, die lopen vast in de longen, waar de larfjes uit de eitjes naar de luchtwegen kruipen. De larfjes worden opgehoest, ingeslikt en uitgepoept. Slakken zijn tussengastheer (de larfjes moeten zich hier verder ontwikkelen), zij eten van de geïnfecteerde feces en als op hun beurt de slak of een slak-etend dier (b.v. kikker) door een hond wordt opgegeten wordt de hond besmet. De larven trekken via de darm en bloedvaten door het lichaam en zitten als volwassen worm in de longslagader. Verschijnselen zijn algemeen: slecht uithoudingsvermogen, slecht eten, vermageren, hoesten, benauwd, longontsteking, verder bloedingen in huid, slijmvliezen en longen. Besmetting kan worden aangetoond via een vers feces onderzoek volgens de Baermann-methode. Behandeling kan worden gedaan met een specifiek ontwormingsmiddel . De prognose is gunstig .

Gondje van Zinnicq Bergmann, dierenarts AniCura Baarn